

Wycieczka do Przemyśla

Wpisany przez Wanda Belcik
wtorek, 25 maja 2010 07:06

Wiosenne wycieczki krajoznawczo-historyczne są od wielu lat ważnym elementem działalności programowej Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Krośnieńskiej. W dniu 20 maja członkowie i sympatycy korporacji udali się do Przemyśla, pogranicznego miasta wielu kultur, w którym rzeka San rozdziela historyczną starówkę od XIX i XX-wiecznej jego części. Wielowiekowa historia wpisana jest w zachowane zabytki architektury, przede wszystkim obiekty sakralne, a znaleziska archeologiczne, zabytki sztuki i etnograficzne świadczą o bogatej kulturze miasta i ziemi przemyskiej.

Te ostatnie zgromadzono w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej, wybudowanym od podstaw i oddanym do użytku w 2009 r. w historycznej dzielnicy żydowskiej przy Rybim Placu (obecnie Plac Czackiego). W tym nowoczesnym budynku wyeksponowano zaledwie część zbiorów (Muzeum istnieje od 1909 r., a założył je architekt Kazimierz Osiński). W jednej sali wystawiono: zabytki kultury żydowskiej, przedmioty codziennego użytku i stroje ludowe żyjących tu niegdyś Rusinów, niewielki zbiór ikon, obrazy Chełmońskiego, Grottgera, Wyczółkowskiego, Wyspiańskiego, Malczewskiego, Gottlieba, Kossaków i pamiątki po Annie Pawlikowskiej z Medyki, malarce, mecenasie sztuki. Wśród eksponatów najstarszym jest gemma (amulet z XI w.) znaleziony przez małą dziewczynkę i odkupiony przez Osińskiego. W Muzeum czynne są wystawy czasowe: wystawa pamiątek bractwa kurkowego z Muzeum Narodowego z Krakowa, zbiory sienkiewiczowskiego Muzeum z Oblęgorku (przeniesione tu na czas remontu dworku) oraz czasowa wystawa malarstwa i rysunku Vlastimila Hofmanna ze zbiorów Muzeum Karkonoskiego w Jeleniej Górze.

Przemyski rynek, następny punkt w programie zwiedzania, pozbawiony jest ratusza. Kamienisty plac oceniają posadzone tu drzewa, a wśród otaczających go kamienic zwraca uwagę

Wycieczka do Przemysła

Wpisany przez Wanda Belcik
wtorek, 25 maja 2010 07:06

secesyjna biało-różowa budowla, której parter datuje się na rok 1520. Znajduje się tu również kamienica Stanisława Augusta Poniatowskiego, starosty przemyskiego, późniejszego króla Polski. Ozdobiona sgraffitem XVII-wieczna kamienica Hildów i kamienica Bononiego z tego samego okresu. W południowej pierzei rynku, w dawnym budynku J. G. Pawlikowskiego, mieści się obecnie siedziba Urzędu Miejskiego w Przemysłu. Jest tu również cokół A. Mickiewicza usytuowany w pobliżu zburzonego kościoła dominikanów, fontanna (niedźwiedzica z dwoma niedźwiadkami) ufundowana przez przemyskich rzemieślników w 1964 r. i pomnik dobrego wojaka Szwejka, z 2008 roku. Rynek przemyski zbudowany był na wzór rynku lwowskiego.

Jedną z najstarszych budowli starego miasta jest archikatedra, której część XI-wieczna zachowała się pod prezbiterium. Obecną świątynię, pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny i św. Jana Chrzciciela, ufundował Władysław Jagiełło w 1460 r., jako wotum dziękczynne za syna Władysława (Warneńczyka).

Katedra jest gotycką budowlą halową. Od strony prezbiterium na zewnętrznej ścianie znajduje się tablica grunwaldzka według projektu Raszki, odsłonięta w 1910 r., która przedstawia wjazd Jadwigi z Jagiełłą do Przemysła. Od 1425 r. król bywał tu co roku. Przy świątyni stoi XVIII-wieczna dzwonnica, obecnie remontowana, najwyższa budowla w mieście. W trójnawowym wnętrzu dominuje styl barokowy, nadany podczas przebudowy kościoła w XVIII w. przez biskupa Aleksandra Fredrę. Witraże projektowali T. Wojciechowski i J. Mehoffer, a malowidła w nawie głównej wykonał T. Popiel. Warto zwrócić uwagę na zabytkowe kaplice: ośmioboczną kaplicę Najświętszego Sakramentu z malowidłami al fresco wykonanymi przez Stroińskiego i srebrny ołtarz oraz późnobarokową kaplicę Ukrzyżowania, ufundowaną przez biskupa Aleksandra Fredrę, z ołtarzem z czarnego marmuru, rzeźbami Tomasza Huttera i alabastrową płaskorzeźbą (Pieta). Z 62 nagrobków zachowały się tylko dwa: XVII-wieczny nagrobek Anny i Jana Fredrów. W bocznej prawej nawie znajduje się figurka Matki Bożej Jackowej.

Wycieczka do Przemyśla

Wpisany przez Wanda Belcik
wtorek, 25 maja 2010 07:06

Następny obiekt odwiedzony przez uczestników wycieczki to zamek, zwany Kazimierzowskim. Wzmiankowany w kronikach Nestora już w 981 r., został wzniesiony za czasów Kazimierza Wielkiego jako murowana gotycka budowla obronna, którą w XVI w. przebudowano w stylu renesansowym. Zamek był przebudowywany także za czasów Zygmunta III Wazy. Po rozbiorach ziem polskich uległ dewastacji, zburzony przez Austriaków. W XIX w. z inicjatywy W. Pola dobudowano część murów zamkowych. Obecnie ma tu swoją siedzibę ponad stuletni, amatorski teatr „Fredreum”, a w zamkowej baszcie, z której podziwiać można panoramę Przemyśla, eksponuje się rekwizyty teatralne i fotografie z przedstawień.

Po wspólnym posiłku (kielbaski z grilla) i krótkim odpoczynku na Kopcu Tatarskim krośnianie udali się ponownie na starówkę, by kontynuować zwiedzanie sąsiadujących ze sobą obiektów sakralnych.

Kościół jezuitów, wzniesiony w połowie XVII w., pełni obecnie rolę katedry bizantyjsko-ukraińskiej. Został przekazany grekokatolikom decyzją papieża Jana Pawła II. Według Jana Podolskiego, przewodnika, który szczegółowo opowiedział historię sporu, w Przemyślu jest 2 600 osób wyznania grekokatolickiego.

Kościół karmelitów ufundowany został przez Marcina Krasickiego, wojewodę podolskiego, starostę przemyskiego i spiskiego w 1625 r. W 1784 roku przekazano go grekokatolikom, a w ręce karmelitów powrócił w 1990 r.. Świątynia posiada wczesnobarokową fasadę, a we wnętrzu elementy renesansowe współistniejące z późnobarokowym wystrojem. Zachwyca ambona w kształcie łodzi św. Piotra, z żaglem (II poł. XVIII w.) i sześć bocznych ołtarzy. W prezbiterium odsłonięto freski z życia św. Teresy i życia karmelitów. Ołtarz nawiązujący do Góry Karmel, po konserwacji, wstawiono w latach 90-tych. W ołtarzu znajduje się krzyż przypominający rękojeść miecza. W świątyni znajduje się filar-słup zwany ścianą katyńską z nazwiskami pomordowanych oficerów. Ponieważ zakonnicy prowadzą duszpasterstwo garnizonowe, a sam kościół jest pod wezwaniem św. Teresy, coroczne uroczystości religijne odbywają się z udziałem wojskowych. Jedną z kaplic, wzorowaną na kaplicy wawelskiej, poświęconą jest Rafałowi Kalinowskiemu, w ołtarzu płaskorzeźba Matki Boskiej Sybirackiej.

Wycieczka do Przemyśla

Wpisany przez Wanda Belcik
wtorek, 25 maja 2010 07:06

~~to jest obrazek z wyjazdu do Przemyśla, 25.05.2010r. Wycieczka w składzie: Wanda Belcik, Teresa Kozłowska, Ewa Jędrzejak,...~~